

Dno VAASA/518/00.01.03/2022

Aloite ikäihmisten palveluiden kehittämisestä

Vaasan vanhusneuvosto

30.5.2022

15

Vapaaehtoistyön koordinaattori Senni Korhonen, puh. 040 197 8216, senni.korhonen(at)vaasa.fi

Vaasan vanhusneuvosto esittää seuraavien ikäihmisten palveluiden kehittämistä Pohjanmaan hyvinvointialueella:

- Tehostetun palveluasumisen asiakkaan vähimmäiskäyttövaran nostaminen 300 euroon. Perustelut: Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa asiakasmaksulain 7 c §:n mukainen vähimmäiskäyttövara asiakkaalla on 167 euroa kuukaudessa vuonna 2022. Tämä on summa, joka asiakkaalle tulee vähintään jäädä asiakasmaksun määrittelyn jälkeen. Kunta tai hyvinvointialue voi päätöksellään jättää asiakkaille myös suuremman käyttövaran ja periä vähemmän asiakasmaksuja. Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen asiakas maksaa vähimmäiskäyttövarallaan mahdollisten kuljetusten omavastuuosuudet, vaatteet, henkilökohtaisen hygienian, puhelimesta aiheutuvat kulut ja muut mahdolliset kulut, jotka eivät sisälly palveluun, esimerkiksi hammaslääkärikulut ja silmälääkärikulut. 167 euroa on liian pieni summa kattamaan näitä kuluja. Koska summa on vähimmäismäärä ja sitä voidaan nostaa, toivotaan summaa nostettavan 300 euroon.

- Vanhusneuvolan perustaminen

Perustelut: Toivotaan ikääntyvien palveluneuvonnan kehittämistä vanhusneuvolaksi. Palveluneuvonnan lisäksi toivotaan matalan kynnyksen vastaanottoa, jonne iäkäs ihminen voi mennä lastenneuvolan tapaan esimerkiksi poistamaan tikit tai ottamaan rokotuksia. Toivotaan lisäksi, että iäkkäiden terveystapaamisia aikaistetaan siten, että tapaamisiin kutsutaan 77 vuotta täyttävien sijaan 70 vuotta täyttävät. Tällöin terveyttä edistäviin arjen muutoksiin saadaan neuvoja jo aiemmassa vaiheessa. Hyvinvointia ja terveyttä edistävät käynnit tehdään 80 vuotta täyttävillä.

- Alvar-kuvapuhelinpalvelun käytön merkittävä laajentaminen ja hinnan alentaminen
Perustelut: Palvelu koetaan hyväksi ja tarpeelliseksi ja se on ollut Vaasassa pitkään käytössä. Palvelusta hyötyy kuitenkin verrattain harva ikäihminen, eikä palvelu tavoita monia ikäihmisiä. Myös palvelun hinta koetaan kalliiksi, eikä pienituloisilla ikäihmisillä ole mahdollisuutta hyödyntää palvelua.

- Palvelunumeroita toivotaan Kotikäynti-lehteen

Perustelut: Iäkkäille tärkeitä palvelunumeroita toivotaan selkeämmin esiteltynä Kotikäynti-lehteen, esimerkiksi iäkkäiden palveluneuvonnan puhelinnumero. Merkittävä osa ikäihmisistä ei löydä yhteystietoja hyvinvointialueen verkkosivuilta.

- Tiedottaminen KotiTV:stä Kotikäynti-lehdessä

Perustelut: Vanhusneuvoston mukaan tieto hyödyllisestä kanavasta ei ole välittynyt ikäihmisille. Lisäksi moni tarvitsee oletettavasti tukea kanavan asentamiseen. Tiedotuksessa olisi hyvä kertoa selkeästi, kuinka kanava asennetaan ja mistä siihen saa apua.

Vapaaehtoistyön koordinaattori SK

Keskustellaan aiheesta. Hyväksytään aloite.

Päätös

Aloite hyväksyttiin lisäyksin. Toivotaan lisäksi selkeämpää tiedotusta palvelumaksujen maksukatosta Kotikäynti-lehdessä ja verkkosivuilla; tiedotusta siitä, kuinka maksukatto toimii ja mitä asiakkaan tulee tehdä. Myös puhelinpalveluihin toivotaan ripeämpää vastausaikaa ja toimivampaa toimintatapaa. Asiakasta ei saa pomotella linjalta toiselle.

Vastaus Vaasan kaupungin aloitteeseen ikäihmisten palveluiden kehittämisessä (30.5.2022)

Vaasan vanhusneuvosto esittää seuraavien ikäihmisten palveluiden kehittämistä Pohjanmaan hyvinvointialueella:

- Tehostun palveluasumisen asiakkaan vähimmäiskäyttövaran nostaminen 300 euroon
- Vanhusneuvolan perustaminen
- Alvar kuvapuhelinpalvelun käytön laajentaminen
- Palvelunumeroita toivotaan Kotikäynti-lehteen
- Tiedottaminen Koti TV:stä Kotikäynti lehdessä
- Selkeämpää tiedotusta palvelumaksuista ja maksukatosta Kotikäynti lehdessä ja verkkosivuilla
- Puhelinpalveluihin ripeämpää vastausaikaa ja toimivampaa toimintatapaa

Vaasan vanhusneuvosto esittämiä kehittämissuhteita on työsty Pohjanmaan hyvinvointialueella vuosien 2022 ja 2023 aikana. Hallitus on kokouksessaan ottanut kantaa tehostetun palveluasumisen asukkaan vähimmäiskäyttövara. Hallitus on päätynyt siihen, että vähimmäiskäyttövara säilyy lain mukaisena vähimmäismääränä (Aluehallitus 21.11.2022 § 194). Alueellinen seniorineuvolatoimintamalli on kehitetty Tulevaisuuden Sotokeskus hankeresurssin. Kehitetty malli on otettu pilottikäyttöön Vaasan alueella huhtikuun 2023 aikana. Tarkoituksena on laajentaa toimintamallin käyttö koko Pohjanmaan alueelle syksyllä 2023. Alvar kuvapuhelinpalvelua on myös kehitetty hankeresurssin (mm. Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut ikäihmisille-hanke). Kuvapuhelinpalvelua on tarkoitus laajentaa koko hyvinvointialueelle.

Kotikäynti-lehden tarkoituksena on tavoittaa koko Pohjanmaan hyvinvointialueen väestö ja informoida palveluista esimerkiksi H-talon esittely oli lehdessä 2/2022. Kotikäynti-lehti pyrkii myös tuottamaan tietoa, jota hyödyntämällä palveluihin on helpompi ottaa yhteyttä. Pohjanmaan hyvinvointialueen kotisivuilta löytyy tällä hetkellä tietoa maksukatosta. Vanhusneuvoston esille nostamia Kotikäynti lehteä koskevat kehittämissuhteet huomioidaan.

Asiakas- ja resurssikeskuksessa on tiedostettu puhelinpalvelujen yhteydenottoihin liittyvät haasteet. Näihin pyritään vastaamaan kehittämällä digitaalisia palvelukanavia kuten myös puhelinsoittoihin liittyviä yhteydenottokanavia. Yksi uusi yhteydenottokanava on seniorilinja (yksi puhelinnumero), jonka avulla ikäihminen saa ohjausta. Seniorilinja on tarkoitus ottaa käyttöön ennen kesää Vaasan alueella. Seniorilinja on tarkoitus ottaa käyttöön koko Pohjanmaan hyvinvointialueella pitkällä aikavälillä.